

Nambas

Wonawiiakowa

Bariyawa gamodima na mmko bukana kana waghawagha na *Nambas* basuna yana chapter dagudagudi yadi ruwamaruwa na Isrel yana wi-yogha tomotomogha yadi koroto sikabiyavina da kate kadi dam yisisiyedi. Mmko bukana bada yawonawona da metagha Isrel damdi, bodu yadi 38 mayabe siyamakamakena, da awaki siyaber-bera bi metagha Sainai Koyanama sipepewa sinagho Kenen kubura wiibarabarate.

6

Eron yana wiimiiseyana Isrel damdi biiyadi

²² Yawe God, Mosis iwoneni bo, ²³ “Eron da natunatuna kuwonedo da Isrel damdi siniimi-iseyedi na mmkodi sisiyidima sinawonedo.

²⁴ ‘Yawe God inimiiseyemi,
bi inabodami.

²⁵ Yawe God mayiyina inabera da inaruyeghani
debamiye,
bi miisena inabera tami biiyadi.

²⁶ Yawe God nuwamiiseye inakitakitami,
bi nuwaruriri inaveremi.’

²⁷ Raghanina Eron natunatuna yawata kagu waghawaghae Isrel damdi siniimiiseyedi, na Tagu wosina toudi animiiseyedi.”

13

Kitawiikighu damdi yadi twelve

¹ Yawe God, Mosis iwoneni bo, ² “Isrel damdi kadi dam yadi 12 kamodima, babada tadi-gegha kuvinegha dam nununagha kiiravidiye bi sinanagho da Kenen kubura, meko Isrel damdi avereveredina sinakitawiikighuni.” ³ Na Mosis metagha Yawe God iwoneni na ibera. Da Isrel kana dam yadi 12 kamodima babada tatadigegha ivinegha, bi Paran mayabine yadi takima iviporadi sikanibu sinagho.

¹⁷ Raghanina Mosis iviporadi siyakanibu da Kenen kubura siyakitawiikighuni na iwonedni bo, “Kikiramutumutuba yana nawae kogae da Negeb kubura makewapana koverarughuwoneni bi korughu konagho koyakoya kubure. ¹⁸ Da kuburina akovina konakabi, bi wawaya viya name samakamake, bi meboda maragasidi bo noganogadi? ¹⁹ Bi tanawa akovina konakabi, miisena bo berona? Awaki kwanatudiye samakamake ere papadi bo debae gepaapadina? ²⁰ Bi dobodobona kanakita metagha? Mounourina bo gomagomarina? Bi name kii bo gegha? Bi kovimatipo da kuburina kana kiiuwa mududi kokawara koveramagha.” (Mmkona greip yadi meni dagudaguna irina).

²¹ Na tomotomoyidi kikiramutumutuba yana nawae sigae sinagho da tanawa sikitawiikighudi Zin mayabina wareregubugubura yana nawae bi igae inagho patana da kubura kana waghawagha

Reob, nokona kubura kana waghawagha Lebo-Hamat ririne kikiramutumutuba yana nawae.*

Kitawiikighu siveramagha

²⁵ Kuburina sikitawiikighuni ikovi bi gabudara 40 sikovi murinena siveramagha, ²⁶ Mosis, Eron da dam Isrel tupana biiyadi Paran mayabine, kubura kana waghawagha Kedesma. Bi yadi kitawiikighu warana dam Isrel biiyadi sivimaghamaghatara da kate noko kuburinama kiiuwa sikawara siveramagha na siviyevevedi. ²⁷ Wasina bi totomoyidi, Mosis siwoneni bo, “Tam noko kuburine kuviporami kanagho, na tanavina mouncement, da kwabudi miisedi; bi kam wiyeveveyana na kiiuwadi makatanina noko kuburinama. ²⁸ Bi gegha da wawaya noko kuburine samakamake na toudi maragasidi, bi yadi kwanatu na ghamanakidi da papadi na bada maragasidi. Bi Anak nosinosina kakitadi, da wawayidina imaraguriguridi. ²⁹ Bi Amelek damdi Negeb kubure samakamake, bi dam Hitti, Jebusi da Amori na koyakoya kubure samakamake, bi Kenen damdi yegii ririne samakamake da kate Jordan rarimina rurerenagha.”

³⁰ Wasina bi Keileb iwona na wawaya, Mosis sigwagwari siyamiimiiri na sivoraborabobo bi

---

* **13:21:** Mmko yana basuna mmkodi totomogha Kenen kuburina tupana sivitukitakita yegii ghamane da inagho Jordan rarimine bi wareregubugubura yana nawae barate da inagho kikiramutumutuba yana nawae barate.

iwona bo, “Touda rubana nokodi wawaya tanageiwayidi bi tanavina tanakabi, na kata tanagae tananagho da kuburina tanakabi tanirapeneni.”

³¹ Bi gegha da tomotomogha iiyawogha yawata sigae sinagho na siwona bo, “Gegha, nokodi wawaya na sivimaragata kirakii, bi gerubana tananagho da yawata tanirouwana.” ³² Na noko tanavina sikitawiikighuni na kiiravine wara berona Isrel damdi biiyadi sivisisiya, siwona bo, “Tanawa meko kakitawiikighuni, na wawaya kamone samakamakena yiberodi. Nokodi wawaya name kakitadi na imaraguriguridi. ³³ Bi kate Napili damdi bada name kakitadi. (Toudi na Anak nosinosina). Bi toumii kakita mayemii da toudi matadiye, na kagisi kirakii ware tatata naboni toudi riridiye.”

14

Wawaya sigwini

¹ Wasina bi dam Isrel tupana sidagu gamo ghamanama sinasiyapa, da noko nubabasune na siduu raghani. ² Da gwinima Mosis da Eron siviaviyedi, siwonedo bo, “Toumii kakayoveni da name Ijptne kayarabobo! Bo meboda mma mayabe. ³ Bi awaki kiiravine na Yawe God yanavenaveda noko kuburine, da wawaya name sinikasunughaneda? Bi natuwavineda da natunatuda sinaroda naboni neneyana. Bi iyamiise kirakii da meboda tayaveramagha Ijptma!” ⁴ Na siwonena mayedi bo, “Touda kiiravidae kada wiinaghowana tana tanavineyi bi tanaveramagha Ijptma.”

⁵ Wasina bi dam Isrel tupana naghodiye bi Mosis da Eron sipepeta da mayiyidi siyowogha dobodobove. ⁶ Bi Nun natuna Josuwa da Jepune natuna Keileb, na kitawiikighu damdi yadi bata sivinuwapoya na kadi gara sitayina gosigosira, ⁷ bi dam Isrel tupadi siwonedo bo, “Noko kuburina tupana kavera rughuwoneni da kakita wiikighuni bi tanavina na imiise kirakii. ⁸ Memeda Yawe God inuwamiise touda biyadi, na noko kuburine inakabida tanarughu da inavereda. Bi tanavina na moumourina da kwabudi misedi bi ribiribi peyaridi. ⁹ Bi gekonikuwamira da Yawe God koniaviyenina, gegha kuburina wawayidi konanagharedina, basuna Yawe God na gwabidae bi toudina gegha kadiwiiwita tana meme, bi rubana da tanageiwayidi, noko biidi na gekonanagharedina.”

¹⁰ Wasina bi wawaya tupana siwona da Josuwa da Keileb akimama siyarouvidi da siyikasunughana. Bi gegha da Yawe God yana kinuwama irumaghatara dam Isrel tupadi biyadi, Kiregoru Kabikabikuwayina naghone.

God, Mosis iwoneni da iyikuwamira bi wawaya iyinaghovedi siyanagho mayabe, da Yegii Idurina kanarutayine siyataveyana.

God iwona da yana wawaya aro inaveredi

²⁶ Wasina bi Yawe God, Mosis da Eron iwonedo bo, ²⁷ “Raghani viya mmkodi wawaya kawakekedi gwinima siniaviyegu? Isrel damdi yadi gwini Tagu biidi na awaiyana! ²⁸ Na noko biidi mmko sisiyina kowonedi: Yawe God yawonawona bo, ‘Wiisuwona da awaki

beradi sisiyidi awaiyana kovisisiyedi na nokodi bera anabera tami biiyadi. ²⁹ Bi iyawogha sikabiyavimi da kami bodu 20 bi nabo igae, na mma mmko mayabine konarabobo, basuna tupami gwinima koviaviyegu na kiiravine, ³⁰ bi kubura meme avisuwona da ayaveremi, na tupami kate gegha konarughu da konamakena. Wasina Jepune natuna Keileb da Nun natuna Josuwa, toudi kawagha sinarughu noko kuburine.

³¹ Bi natunatumi kiiravidiye mekodi kowona da kami aviya sinayouna ware neneyana, na anakabidi sinarugha noko kuburine, meko kosinighiiyeni na name sinamake. ³² Bi tami na mmko mayabine konarabobo. ³³ Bi natunatumi na bodu 40 mmko mayabine sip sinakoyakoyagha patana da tupami konarabobo. Bi geyami wiitumaghana gwabiguve kiiravine na sinakabikwarakwara. ³⁴ Tami tanavina gabudara yadi 40 kokita wiikighuni kiiravine, na bodu 40 aro anaveremi bodu tanagha, na gabudara tana kiiravine. Bi koberagu da kami aviya kiiravine na noko kabikwarakwarana damina konakabi. ³⁵ Tagu, Yawe God iisisiya, da wiisuwona mmko berana anabera mmko damna kawakekedi tupadi biiyadi, iyawogha sivotuwiikapukapu da siaviyeguna. Bi mma mayabe yadi tughura sinabanani, da mma tupadi sinarabobo.’ ”

20

Miriyam irabobo

¹ Wasina bi nawaravi dagudagune, na dam Isrel tupana siverakanibu Zin mayabine, da Kedes kubure sivitaki. Bi Miriyam name irabobo na sidogu.

Dam Isrel sigwini magha

² Bi noko kuburine rarima gegha kiiravine, na wawaya tupadi Mosis da Eron sigwagwaridi bi siviaviyedi. ³ Da gwinima Mosis siwoneneni bo, “Toumii kakayovena kiirakiiyeni da warewaresimii yawata kayarabobo, Yawe God matane sirabobona naboni. ⁴ Awaki kiiravine touda Yawe God yana wawaya mabo kukabi kanibueda mmko mayabine, da yada ribiribi yawata tanarabobo? ⁵ Awaki kiiravine kubera da Ijipt kubura kakuyoveni bi kapiika mmko kuburina berone? Mma na getana wit bo kogheya, greip bo pomegrenate,* bi getana rarima da niuna.”

⁶ Wasina bi Mosis da Eron, wawaya tupadi sikuyovedi bi sinagho Kiregoru Kabik-abikuwayina matamkete bi mayiyidi siyowogha dobodobove. Na Yawe God yana kiniwa yeghanina irumaghatara toudi biiyadi, ⁷ bi Mosis iwoneneni bo, ⁸ “Yam dighona kabi bi waresim Eron yawata Isrel tupadi kokwatu wiitaghomidi. Bi wawaya matadiye noko akimina kuwoneni da rarima inaveremi. Noko kedane na tam akimama rarima kunapiikeni toudi kiiravidiye, da yadi ribiribi teya sinaniuna.”

20:2: Exo 17:1-7 * **20:5:** Pomegrenate na kiiuwa tana bi Isrel damdi kadi kam tana. Bi kana kam na metemetevina, bi kana kita na ware pasiporo bi ghamanakina.

⁹ Na Yawe God, Mosis iwoneni na naboni ibera da naghone bi dighonina ikabi.

Mosis akima irouvi

¹⁰ Wasina bi Mosis da Eron wawaya tupadi sikwatuedi na akima ghamana naghone siv-itaghomidi, bi Mosis iwona bo, “Kowaiyana, tami wawaya kawakeekeemi, bo mmko akiminama rarima kanapiikeni kiiravimiye?”

¹¹ Bi Mosis yana dighona imane na irukabepi da akimina irouvi raghani bata, na rarima ivi-tosiyo ikanibu da wawaya tupadi da yadi ribiribi yawata siniuna.

¹² Bi gegha da Yawe God, Mosis da Eron iwonedo bo, “Tami Isrel damdi matadiye gekoy-itumaghanegu bi gekoyiyeveveyana da Tagu kabikabikuwayigu kiiravine, na mmko damna kate gekoninaghovedi meko kuburina avisuwona da ayaveredina nabo.”

Eron yana rabobo

²³ Bi Idom kubura kana wiibarabarate, Hor Koyane Yawe God, Mosis da Eron iwonedo bo, ²⁴ “Tami kubura Meriba rarimine gekoyakabisisiregu kiiravine, na Eron gerubana noko kuburina Isrel damdi avereveredi na inarughuna, bi touna mma inarabobo. ²⁵ Na Eron da natuna Eliesa kurutayinidi kogae Hor Koyana debane. ²⁶ Bi name **prist** garadi Eron gwabine na kabitavetaveyana bi natuna Eliesa kikounayi, kiiravine Eron nama inarabobo da inanagho nosinosinanakim biiyadi.”

²⁷ Mosis awaki tupana Yawe God iwoneni na naboni ibera. Da wawaya tupadi matadiye bi Hor

Koyana saghiini sigae. ²⁸ Mosis, Eron kana gara ikabitavetaveyana bi natuna Eliesa ivikounayi, bi Eron name koya debane irabobo. Wasina bi Mosis da Eliesa koyama siveramagha siyowogha, ²⁹ bi raghanina dam Isrel akowa sikabi da Eron irabobo, na tupadi gabudara 30 kiiravine sidou.

21

Bronsma mota sibera

⁴ Bi Hor Koyana sikuyoveni bi sitouyana Yegii Idurina kedana sikabi, da Idom kubura siyaveravivireni. Bi gegha da kedae wawaya nuwanuwadi sipughu basuna yadi wagawaga iyaguriguri. ⁵ Na toudi gwinima God da Mosis siviaviyedi siwona bo, “Awaki biidi Ijiptma kok-abikanibueda da mma mayabe tana rabobo? Tournii kam da rarima gegha! Bi kate geyama kayowana mmko kamna berona!”

⁶ Wasina bi Yawe God, mota googonidi iviporadi sirughu wawaya kamobasudiye da siyakanikanidi, na dam Isrel korotodi sirabobo.

⁷ Na wawaya sipiika Mosis biidi bi siwona bo, “Tournii bera berona kabera raghanina Yawe God da tam biidi kagwinina. Bi kiiravimiiye Yawe God biidi kurupari da mmkodi mota gwabimiima inakabitavetaveyana.” Na Mosis wawaya kiiravidiye irupari.

⁸ Wasina bi Yawe God, Mosis iwoneni bo, “Mota googonidi gubadi tana kubera bi kiikera damone kiyatawatawani. Memeda mota, wawaya tana inakani na inakayogagawa inakita na inayawa.”

⁹ Noko biidi Mosis, bronsma mota igubani bi

kiikera damone ikiyatawani. Da memeda mota, wawaya tana inakani na inakayogagawa da bron-sma mota beraberana inakita na inayawa.

Sinagho Moab kubure

¹⁰ Wasina bi dam Isrel sitouya sinagho da kubura kana waghawagha Obotne sivitaki. ¹¹ Bi Obot kubura sikuyoveni sitouya na sinagho mayabe kubura kana waghawagha Iye-Abarim, Moab kubure raghani matana nawane. ¹² Bi nama sitouya na sinagho viriri kubura kana waghawagha Jeredne sivitaki. ¹³ Wasina bi nama sitouya magha na sinagho da kikiramu-tumutuba yana nawae Anon rarimina rurerene sivitaki, mayabe dam Amori yadi kubura kana wiibarabarate (Anon rarimina na barata, touna Moab kubura da Amori kubura itupayarayidi).

Amori yadi kiiwawo Siyon sigeiwai

²¹ Wasina bi Isrel damdi sawariyonayona sidarudi dam Amori yadi kiiwawo Siyon biidi da siyawoneni bo, ²² “Toumii yama wiina da yam kubura kanavera rughuwoneni. Bi gekeda kani-tuirana da yami kwabuve kanarughuna, bo yami doguve rarima kananiunana. Toumii Kiiwawo yana kedagha kawagha kananagho patana da yam kubura kanaveratupiireni.”

²³ Bi gegha, kiiwawo Siyon geiyiwaghasina da Isrel yana kubura siyavera rughuwoneni. Touna yana aviya damdi ikwatu wiitaghomidi bi sikanibu sinagho mayabe da dam Isrel teya siyiaviya. Raghanina kubura kana waghawagha Jahasne siverakanibu na name dam Isrel teya sivrrouwa. ²⁴ Bi gegha da Isrel sigeghomiiiri da

yadi serima kiiwawo Siyon sigeiwayi bi yana kubura sikabi, Anon rarimine da igae inagho Jabok rarimine, bi gesiyano kirakii wasina Ammon damdi yadi barate, basuna yadi barata na ere maragasidi siyakighukighu wiimasiyeni. ²⁵ Dam Isrel sigeghomiiiri da dam Amori yadi kwanatu tupadi sivrapienyana da kamodiye sitoura wiipikapika, yadi kwanatu ghamana Hesbon da kate kwanatu gisigisidi ririnena.

Basan yadi kiiwawo Og sigeiwayi

³¹ Dam Isrel, Amori damdi yadi kubure sitoura wiipikapika simakae. ³² Bi Mosis tomotomogha idarudi da Jasa kwanatuna siyakitawiikighuni, murine na dam Isrel sigeghomiiiri da kwanatu gisigisidi ririne teya sivrapienyana bi Amori damdi nama makamakedi sirukwavina sikanibu. ³³ Wasina bi dam Isrel simiiri wamira da keda yageege Basanma na sikabi sinagho. Bi Basan kana kiiwawo Og yana aviya damdi teya sikanibu da kubura kana waghawagha Edreine sivrrouwa.

³⁴ Bi gegha da Yawe God, Mosis iwonen bo, “Gekunanagharenina, kiiravine touna, yana wiaviya damdi tupadi da kate yana kubura imadebamve atoretoredi. Bi Amori damdi yadi kiiwawo Siyon, iiyabo Hesbonne iyibada bi metagha kuberani na naboni mayimayiyina kunabera kiiwawo Og biidi.” ³⁵ Na dam Isrel, kiiwawo Og, natunatuna da yana wiaviya damdi sigeiwayidi, getana iiyabo siyakabiwiadina. Wasina bi yana kubura sikabi sivrapieneni.

22

Balam isinighii da Isrel iyimagidi

¹ Wasina bi Isrel damdi sitouya sinagho da Jodan rarimina ririne, Moab ruwiipikapikane sivitaki bi nawane na Jeriko kwanatuna.

² Raghanina Jipo natuna Balak, Moab kana kiiwawo iwaiyana da Isrel damdi awaki sibera dam Amori biiyadi, ³ bi kate Isrel damdi yadi viya nama, na yana wawaya teya sinaghara kirakii. ⁴ Wasina bi Moab damdi Midiyan babada siwonedni bo, “Mmko korotona ghamana bi sawara tupadi sigwagwarida na siniberodi, ware metagha kau kwabuve rei tupadi yakamkovidni na naboni.”

⁵ Bi noko raghanine na Jipo natuna Balak, touna Moab kana kiiwawo kiiravine, na sawariyonayona iviporadi da Beo natuna Balam biidi, touna yana kubura wadubove Petone iyamakamake Euprate rarimina ririne. Na Balak wara idaru iwoneni da iyapiika touna biidi na iwona bo, “Dam tana Ijiptma ipiika. Toudi kubura tupana sakabikabimumu bi ririguve samakamake. ⁶ Bi sivimaragata kirakii getagu naboni, na piika kiiraviguive kunimagidi. Memeda noko murine na rubana anageiwayidi da anarukwavina yagu kubura sinakanibutaveni. Akovi da raghanina wawaya kwiimiiseyeni, na wiimiiseyana yakabi bi raghanina wawaya kwimagi, na noko wawayina yakabikwarakwara.”

⁷ Na Moab da Midiyan babada sitouya, na imaga kana wiimiisana manena sikawari da Balam siyavereni da Isrel iyimagidi. Raghanina

sipiika Balam biidi, na Balak metagha ivisisiyana siwonavereni.

⁸ Wasina bi Balam iwonedo bo, “Kata nubabasuve mma yawata tanakena, bi maram yagu wonabodeyana metagha Yawe God inaveregu na anawonemi.” Na Moab babada nama Balam yawata simake.

⁹ Bi God ipiika Balam biidi iwona bo, “Noko awaki wawayidi tam yawata komakamake?”

¹⁰ Na Balam iwona bo, “Jipo natuna Balak, Moab damdi yadi kiiwawo wara idaru tagu biidi iwona bo, ¹¹ ‘Kuwaiyana, dam tana Ijptma sipiika. Toudi kubura tupana sakabikabimumu na piika da kiiraviguve kunimagidi. Memeda noko murine na rubana da anagogona kuridi da anarukwavinidi.’ ”

¹² Bi gegha da God, Balam iwoneni bo, “Geyawata konanona. Bi gegha Isrel damdi kunimagidina, basuna toudi nada wiimiiseyana sikabi.”

¹³ Bi raghani ibori na Balam igeghomiiri da Balak yana sawariyonayona iwonedo bo, “Yawe God geiyiwaghasinegu da yawata tananaghona, na koveramagha yami kubure.”

¹⁴ Na Moab babada siveramagha Balak biidi bi siwoneni bo, “Balam isinighii na geyawata kayapiikana.”

Wasina bi Balak, babada ghamaghamadi iviporadi sinagho Balam biidi. Bi Balak iwona da misana ghamana Balam iyavereni memeda iyapiika da Isrel damdi iyimagidina. Katana God, Balam

iwoneni da tomotomoyidi teya sinanagho Balak bi-idi, bi God metagha iwoneni da iyabera na naboni kawagha inabera.

Balam yana donki

²¹ Na Balam didibare igeghomiiri da yana donki ikabununayi bi Moab babada yawata sinanagho Balak biidi. ²² Bi gegha da, God nuwanuwana ipughu Balam biidi basuna touna nokodi babada yawata sinagho, na Yawe God yana aneya Balam yana keda imiiriboda ware aviya naboni. Balam na yana donki debane iya-makamake bi yana wiitamamariyana totomogha yadi bata yawata siyanono. ²³ Bi raghanina donki, Yawe God yana aneya ere serina keda basune ikita iyamiimiiri, na kedama ivituirana irughu kwabuve. Bi Balam yana donki irouvi bi ibera da iyiveramayi kedae.

²⁴ Wasina bi Yawe God yana aneya wain kwabudi yadi bata basudiye keda gidorona imiiriboda, bi nawana da nawana na papa akimama sibera. ²⁵ Raghanina donki, Yawe God yana aneya ikitana, papae iviriya da Balam kayena iwasiraturatu. Na Balam, donkina iroumayeni.

²⁶ Bi Yawe God yana aneya ivinagho da taraboga gisina imiiriboda, bi getana taraboga meme da wiikasiwamira katakatiye bo duggedug-eye. ²⁷ Raghanina donki, Yawe God yana aneya ikitana, Balam rogune ikenayowogha. Na Balam nuwanuwana ipughu na yana dighonama irouvi.

²⁸ Wasina bi Yawe God, donki kawana ikimotatari na Balam iwoneni bo, “Tagu getana awaki

berona ayabera tam biidi, bi awaki kiiravine na kurouvi da raghani aroba?”

²⁹ Na Balam iwona bo, “Tagu kuberagu da wawaya matadiye na naboni ware neghanegha. Tagu akayovena kirakiiyeni da memeda seri ayakabi imaguve, na kata ayagwarunuyim!”

³⁰ Wasina bi donki iwona bo, “Taguna yam donki, bi raghani nonowa debaguve kwageru bi kwawagawaga. Bi naghove, naboni abera tam biidi, ware kata abera na naboni, bo gegha?”

Na Balam iwona bo, “Gegha, getana naboni kuyaberana.”

³¹ Wasina bi Yawe God, ibera da Balam iki-tarunagha da aneya ikita keda basune iyamiimi-iri bi imanena seri iyakabikabitawani. Na Balam ipepeta da mayiyina iyowogha dobodobove.

³² Na Yawe God yana aneya iwona bo, “Awaki biidi yam donki kurouvi da raghani aroba? Kuwaiyana, mmko yam wagawagana mataguvana ibero kiirakii, na apiika da aniaviyem. ³³ Bi yam donki ikitaguna raghani aroba naghoguve ivikasirana. Bi memeda noko geiyaberana, wiisuwona tagu ayakasunuyim, bi touna iyayawa.”

³⁴ Wasina bi Balam, Yawe God yana aneya iwonabodeni bo, “Tagu bera berona abera, geayakovi da tam keda basune kuyamiimiiri wi-iaviyegu kiiravine. Noko biidi memeda mmko yagu wagawagana matamve inabero na kata anaveramagha.”

³⁵ Yawe God yana aneya iwona bo, “Mmkodi tomotomogha yawata konagho, bi awaki anawonemna toudi kawagha kisisiya.” Wasina bi

Balam, na Balak yana babada yawata siveram-
 agha sinagho Moab kubure.

23

*Raghani aroba Balak da Balam suwara sib-
 era, da meboda Balam Isrel damdi iyimagidi, bi
 nonowa na Balam gerubana iyimagidina. Touna
 wasina God kawagha iyisisiyeni da metagha mi-
 isena iyabera Isrel damdi biiyadi. Balam, God wo-
 nana raghani ruwamaruwa ivisisiyana. Mmkona
 yana sisiya wiibatana.*

¹⁸ Wasina bi Balam mmko warana ivisisiyeni:
 “Balak, Jipo natuna,

piika da yagu sisiya kunawaiyana wiimasi.

¹⁹ God touna gegha wawaya wotana, gemeyani
 iyiyabana.

Bi touna gemeyani yananoghotu iyawami-
 wamirina, naboni wawaya saberaberana.

Bi nonowa yabera da awaki yawoneni na in-
 abera.

Raghanina yisuwona da awaki berana in-
 abera, na naboni yatubugha.

²⁰ Tagu iwonegu da mmkodi wawaya animi-
 iseyedi.

Touna ivimiiseyedi, na gerubana noko wiimi-
 iseyanina anawamirina.

²¹ Yawe yadi God na gwabidiye,

Toudi rukwatuma sakabepepa da touna na
 yadi kiiwawo,

Bi piropiro bo nuwapoya ghamadi

gegha inapiikedi Jeikap nosinosina biiyadi,
 toudi na Isrel damdi.

- 22 God, Ijpt kuburama ikabikanibuvedi,
bi yana maragata na ware garagara kau
makina naboni geananamanina.
- 23 Wawaya gerubana dam Isrel sinimagidina
toudi kate gerubana imapuma siniberodina.
Kata na wawaya, Jeikap nosinosina sinisisiyedi,
toudi na Isrel damdi:
‘Kokita awaki beradi ghamaghamadi God ib-
era yana wawaya kiiravidie!’
- 24 Bi Isrel damdi na ware laiyan naboni mara-
gasina
Yageghomiiri da kana aviya yunugha yakam
bi ganiganidi yaniuna.
Murine na yakena yowogha da yiyawi-
itaveyana!”

24

*Wasina bi Balam yana wonakasiyaragha wi-
iruwamaruvina ivisisiyeni, iwona bo:*

- 17 “God iviyevevegu da wawaya tana kate
murigha inapiika,
tagu akitani, bi gekatota iyapiipiikana.
Bi kiiwawo tana inapiika, naboni kewokewo,
Jeikap nosinosina, toudi na Isrel damdi kamod-
ima.
Touna, Moab damdi mayitepadi inarouwa
bi Set damdi deudeudi inagawowora.
- 18 Bi kana aviya, Idom damdi inageiwayidi,
da yadi kubura inakabi,
na dam Isrel inimaragata kamokamogha.
- 19 Wiinaghowana tana Jeikap nosinosina kamod-
ima inapiika

bi Moab damdi toudi Ir kwanatune patana samakamake na iniberodi.”

25

Dam Isrel, Baal sipepeteni

¹ Raghanina Isrel damdi Sitimne siyamakamake, na tomogha sidagu wiimumurana beradi siyaberabera Moab wasiwasike yawata. ² Wasina bi mmkodi wasiwasikedi, tomotomogha siviyyonedi da yadi god siyasuwasuwaridi, na Isrel tomotomogha, Moab wasiwasike yawata sikam da yadi god sipepetedi. ³ Mmko kedane dam Isrel, Moab damdi sivrurukapuedi da Baal-Peo sipepeteni, na Yawe God nuwanuwana ipughu kirakii na gubaga bero kirakiina ivipora Isrel biyyadi.

⁴ Wasina bi Yawe God, Mosis iwoneni bo, “Wawaya kadi wiinaghowana kabidi, da naghoguve bi gabudare koroto matadiye kikasunughana da Isrel damdi biyyadi genuwanuwagu inapughu maghana.”

⁵ Na Mosis dam Isrel kadi babada iwonedi bo, “Tami tatadigegha, tomotomogha iiyawogha yami wiibadana rogune bi sivrurukapuwana da Baal-Peo siyapeepeteni na kovikasunughana.”

⁶ Wasina bi Mosis da dam Isrel na Kiregoru Kabikabikuwayina matamketana naghone siyiduduwana, bi matadiye Isrel tomogha, Midiyan wasike irutayini ipiika yana rakaraka biyyadi. ⁷ Raghanina Eron tubuna, bi Eliesa natuna Piniyas touna na **prist**, mmko ikitana igeghomiiri da koroto ikuyoveni, bi imane iyo ikabi ⁸ da Isrel tomogha ikivini irughu

yana kiregoru kamone. Piniyas noko iyonama tomogha igwari da iyona ivikukupaghopagho inagho wasike kamokamone irughu na sirabobo. Noko raghanine gubaga bero kirakiina Yawe God ivipora Isrel damdi biiyadi na ikovi. ⁹ Bi gegha da noko gubaginama na wawaya yadi 24,000 nada sirabobo.

¹⁰ Wasina bi Yawe God, Mosis iwoneni bo, ¹¹ “Eron tubuna, Piniyas touna na prist yana berama iviyeveveyana da yana noghota tagu naboni, bi geiyiwaghasina da wawaya, god mududi siyapepetedina, wasina tagu kawagha. Nuwanuwagu ipughu Isrel damdi biiyadi bi ayanoghonoghota da ayiberodi, bi gegha da noko naboni na Piniyas yagu nuwapughu ivikovini da gegha aniberodina. ¹² Na Piniyas kuwoneneni da tagu wiiwaghasinina maragasina touna biidi aberabera, da yagu nuwaruriri averev-ereni. ¹³ Touna ikayovena kirakiyiya da kagu waghawagha ghamana iyitarababaraneni, na Isrel damdi yadi tamumu ikoghataveni, noko biidi. Tagu wiiwaghasina maragasina aberabera touna da nosinosina biiyadi. Da toudi na yagu prist raghani nonowa.”

27

Josuwa, Isrel ininaghovedi

¹⁸ Na Yawe God, Mosis iwoneni bo, “Kanumigu na Nun natuna, Josuwa gwabine na kabi bi imam gayamina debane kutore. ¹⁹ Bi Eliesa, touna

na **prist** da kate wawaya tupana naghodiye kuberu da Josuwa inamiiri bi matadiye karadeba da touna wawaya ininaghovedi naboni kam tupataveyana. ²⁰ Bi yam wiibadana muduna kuvereni da Isrel damdi gamona sinakabisisireni. ²¹ Bi Eliesa, touna na prist naghone inamiiri bi kiiravine na Eliesa inibabiigu da yagu nuwagiura Urimve* inakabi. Bi yana sisiye, na Josuwa da dam Isrel tupadi sinakanibu bi yana sisiyama na sinaveramagha.”

²² Na Mosis ibera da metagha Yawe God iwoneneni na naboni. Josuwa ikabi bi Eliesa da dam Isrel naghodiye ikabiwiimiiri. ²³ Bi Mosis imana Josuwa gayamine itoura bi ikaradeba da wawaya ininaghovedi, metagha Yawe God iwoneneni na naboni.

33

God iwona da dam Isrel, Kenen kuburina sinakabi

⁵⁰ Raghanina dam Isrel, Moab ruwiipikapikane, Jodan rarimina ririne sivitaki siyamakamake, bi nawane na Jeriko. Noko raghanine, Yawe God, Mosis iwoneneni bo, ⁵¹ “Isrel damdi mmko sisiyina kuwonedo, ‘Raghanina Jodan rarimina konatowawoneni bi konarughu Kenen kubure, ⁵² na iiyawogha kata nama noko kuburine samakamake na kurukwavina sinakanibu. Yadi god

---

* **27:21:** Urim na sawara gisigisidi, memeda akima gisigisidi naboni. Bi toudima prist rubana da God yana noghota siyabanabanani. Bi getayakovi da kadikita metagha bo prist metagha bera toudima siyaberabera (Exodas 28:29-30 kokita).

akimama tarakatukatuyidi da yadi kabepepa sawaridi kovikourikeyana. ⁵³ Tagu noko kuburina averemi na kokabi kiiravimiye da kamone konamakae. ⁵⁴ Isrel kamone damve damve kuburina kokabirerei metagha aviyevevemina naboni. Kubura ghamana, dam ghamana kovereni bi kubura gisina, dam gisina kovereni. Nosinosiminakim kadi dam nunudigha kokabireregha. Bi gegha da akima kabikabikuwayidima wiirekwa* aviyevevemi dam nunudigha kiiravidiye, na naboni yadi kubura sinayouna.

⁵⁵ Bi meboda wawaya iiyawogha noko kuburine kata samakamakena gekonarukwavinidi, bi kwiiwaghasinedi sinamake na nuwapoya ghamadi sinaveremi, toudi na ware mugumugu matam kamone bo ware modi ririwamve, bi siniaviyemi. ⁵⁶ Bi meboda gekona rukwavina sinakanibu na tagu aro anaveremi, kedana mayimayiyina ayanoghonoghosi da aro ayaveredina.’ ”

35

Wawaya kadi babara kwanatudi

⁹ Wasina bi Yawe God, Mosis iwoneni bo, ¹⁰ “Isrel damdi kuwoned, ‘Raghanina Jordan rarimina konatowawoneni bi konarughu Kenen kubure, ¹¹ na kwanatu mududi kovinegha da

---

* **33:54:** Mmkona Isrel damdi yadi kiki berana tana, raghanina sakayoveni God yana noghota kabina kiiravinena. Getayakovi da awaki sibera, bi meboda akima gisigisidi bo kii ere tarakatuyidi siyirekweyana. Raghanina sakita da metagha akimidi saririghana, noko naboni na God yana noghota yiyevevedi (Mak 15:24 da Apasol 1:26 kokita).

wawaya babaredi kiiravine. Bi meboda to-
mogha tana geiyanuwagiura da kasunugha bi
wawaya tana ikasunuyi na inavera inanagho
noko kwanatune na inayawa. ¹² Bi memeda
wawaya raborabobona yana rakaraka sinakay-
oveni biwa kabina, bi kasunugha wawayina in-
avera inanagho babara kwanatune, na gerubana
yaininagha sinakasunuyina. Dagudagune na
wawaya tupadi matadiye bi wiitupawamiwamira
wawayina naghone inamiiri.’ ”

Buk Baibel long Anuki
Portions of the Holy Bible in the Anuki language of
Papua New Guinea
Buk Baibel long tokples Anuki long Niugini

copyright © 2010-2016 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Anuki

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-06-02

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 9 Oct 2020

3c3405c8-4e9b-582a-95e8-4f2128c4872e